

Bir Cenazenin Yol Hikayesi

Story of Way of a Funeral

Taşkın Özdeş¹, Safa Çelik², Bahadır Kumral³

¹Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu

²Adli Tıp Kurumu, İstanbul

³Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Tekirdağ

Sayın Editör,

Ölüm her canlı varlığın yaşamının sonunda karşılaşacağı bir olaydır. Doğal olarak karşılanması gereken ölüm olayı, gerek yaşamı son bulan birey, gerekse ailesi ve yakınları için acı veren, istenmeyen bir durumdur (1). Genellikle bir ölüm olayında ölümün tıbbi nedeninin belirlenmesi hekimin sorumluluk alanına girer (2).

Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 215. maddesinde defin ruhsatı alınmadıkça ve ibraz olunmadıkça hiç bir cenaze gömülemez. Defin ruhsatında ölenin hüviyeti, adresi, bulunduğu halde vefatın sebebi ve gömülmesine izin verildiği açıkça belirtilir. 216. maddede ise belediye tabipleri olan yerlerde defin ruhsatı bu tabipler tarafından, bulunmadığı takdirde Hükümet tabipleri (günümüzde sağlık ocağı hekimi) tarafından ölünün muayenesinden sonra verilir. Ölümüne sebep olan hastalık esnasında tedavi eden tabibin verdiği ruhsatname resmi tabipler tarafından tasdik edilmek şartıyla geçerlidir. 228. maddede ise bir ölünün gerek defninden evvel ve gerek defninden sonra bir kasabadan diğerine nakli için vefat veya defin mahalli olan şehir veya kasaba belediyesinin vesikası istihsal olunur. Bu vesikanın alınması için ölü henüz defnedilmemiş ise define ruhsat verildiğini mübeyyin vesikanın ibrazı lazım gelir denilmektedir (3).

Burada, ölüm sonrası defin ruhsatı alınmasının ne kadar önemli olduğunu; defin ruhsatı alınmadan yapılacak olan cenaze nakil işlemi sonucunda doğal bir ölümün adli bir olaya dönüşebileceğini ve sorumlu kişilerin şüpheli durumuna düşebileceğini bu olay nedeniyle hatırlatmayı amaçladık.

Olgumuz 79 yaşında bir erkektir. Oğlu ifadesinde; babasının kendisi ile birlikte oturduğunu,

yaklaşık iki aydır yatalak olduğunu, kanser teşhisi konduğunu, iki gün önce doktorların bütün hayati fonksiyonlarını yitirdiğini belirterek hastaneden taburcu ettiklerini, bir gün önce gece 02.00 sıralarında evde vefat ettiğini, defnetmek amacıyla cesedi tabuta koyarak defin ruhsatı başka bir belge almadan İstanbul'dan yola çıktıklarını, Kastamonu'ya gelirken Araç ilçesi yakınlarında kaza yaptıklarını, jandarmanın gelecek duruma el koyduğunu söylemiştir. Olgumuzun otopsi bulguları: harici muayenede kafada çeşitli yerlerde en küçüğü 0,5 cm çaplı, en büyüğü 5,5x1 cm'lik 11 adet parşömen plağı ve oksipito-pariyetal bileşkede 3 cm'lik kenarları düzensiz künt travmatik vasıfta yara, sakrumda hiperemi tarzında dekübitis yaraları görülmüştür. İç muayenede saçlı deri altında haricen tarif edilen lezyon altında 3x2 cm'lik ekimoz (?) görülmüştür. Servikal 6. ve 7. omur arasında ayrılma olup çevresinde şüpheli kanama alanı görülmüştür. İç muayenede başkaca travmatik değişim görülmemiştir. Karaciğer sağ loba yapışık 7x5x3 cm ebadında beyaz gri renkli, yumuşak kıvamda, düzensiz kenarlı, yuvarlak şekilli kitle görülmüştür. Diğer organlarda yaşa bağlı değişiklikler ve çürüme bulguları dışında makroskobik patolojik özellik görülmemiştir. Toksikolojik incelemede iç organlarda sistematikteki aranan maddeler bulunmamıştır. Kanda alkol, uyuşturucu ve uyuşturucu idrarda ise uyutucu ve uyuşturucu bulunmamıştır. Histopatolojik incelemelerde ise kitle indifferansiye malign epitelyal tümör olarak izlenmiş adrenokortikal karsinom olarak değerlendirilmiş; saçlı deri cilt altında yaygın taze kanama; boyun yumuşak dokuda fokal taze kanama; akciğerde bronkopnömoni, akut fibrinöz plörit; kalpte hafif perivasküler fibrozis; karaciğerde hafif konjesyon; beyin ve böbrekte konjesyon görülmüştür. Olgumuzun otopsi sonucunda kişinin ölümünün

kanser ve komplikasyonları sonucu meydana geldiği kanaatine varılmıştır.

Sonuç olarak ölüm sonrasında cenazenin gömülmesi ve nakli için defin ruhsatı gereklidir. Alınmaması durumunda zehirlenme, cinayet gibi iddialar veya olgumuzdaki gibi beklenmedik durumlar ortaya çıkabilir. Sonuç olarak doğal bir ölüm adli olaya dönüşebilir.

Kaynaklar

- 1- Kolusayın Ö, Koç S. Ölüm. Adli Tıp (Soysal Z, Çakalır C. ed.) Cilt I, İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul, 1999:93
- 2- Soysal Z, Eke SM, Çağdır AS. Adli Otopsi. Cilt III İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, İstanbul, 1999:1339-1357
- 3- Birinci Basamak İçin Adli Tıp El Kitabı. Türk Tabipleri Birliği, Adli Tıp Uzmanları Derneği. Ankara, 1999:45
- 4- Salaçin S ve ark. Adana'da Cinayet ve İntiharlarda Ölüm Nedenleri ve Rastlanma Sıklığı. 7 Ulusal Adli Tıp Günleri Poster Sunusu, Antalya, 1993:327-331
- 5- Kumar V, Cotran RS, Robbins SL. Basic Pathology. 5 ed. WB Saunders Company, 1992:674

